

OCR

Oxford Cambridge and RSA

Dydd Iau 8 Ionawr 2015 – Bore**LEFEL 1/2 CYMHWYSTER CENEDLAETHOL CAERGRAWNT
MEWN TGCh****R001/02** Deall Systemau Cyfrifiadurol

Mae ymgeiswyr yn ateb ar y Papur Cwestiynau.

Deunyddiau a ddarperir gan OCR:

- Copi Glân o'r Astudiaeth Achos

Deunyddiau eraill angenrheidiol:

Dim

Amser: 1 awr

Enw cyntaf yr ymgeisydd		Cyfenw'r ymgeisydd	
----------------------------	--	-----------------------	--

Rhif y ganolfan						Rhif yr ymgeisydd				
-----------------	--	--	--	--	--	-------------------	--	--	--	--

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

- Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau uchod. Ysgrifennwch yn glir ac mewn priflythrennau.
- Defnyddiwch inc du. Gellir defnyddio pensil HB ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.
- Atebwch **bob** cwestiwn.
- Darllenwch bob cwestiwn yn ofalus. Gwnewch yn siwr eich bod yn gwybod beth mae'n rhaid i chi ei wneud cyn dechrau eich ateb.
- Ysgrifennwch eich ateb i bob cwestiwn yn y lle gwag a ddarperir. Gellir defnyddio papur ychwanegol os bydd angen, ond rhaid i chi ddangos eich rhif ymgeisydd, rhif y ganolfan a rhif/rhifau'r cwestiwn yn glir.
- **Peidiwch** ag ysgrifennu yn y codau bar.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

- Mae nifer y marciau sydd ar gael wedi'i nodi mewn cromfachau [] ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
- **60** yw cyfanswm y marciau ar gyfer y papur hwn.
- Mae'r ddogfen hon yn cynnwys **12** tudalen. Caiff unrhyw dudalennau gwag eu nodi.

ADRAN A

Mae'r cwestiynau yn yr adran hon wedi'u seilio ar Sefyllfa 1 yn yr astudiaeth achos a'ch ymchwil gefndirol.

Atebwch **bob** cwestiwn.

- 1 (a) Mae staff yn Image Reflections yn defnyddio nifer o ddyfeisiau mewnbynnu yn eu gwaith.

Yn y tabl isod, ysgrifennwch lythyren y ddyfais fewnbynnu sy'n cyd-fynd orau â'r pwrpas.

Mae'r un cyntaf wedi cael ei wneud ar eich cyfer.

- A. Darllenydd sglodyn a pin (*chip and pin*)
- B. Bysellfwrdd
- C. Microffon
- D. Llygoden
- E. Sganiwr
- F. Synhwyrdd
- G. Pad cyffwrdd

Pwrpas	Dyfais Fewnbynnu
Symud y pwyntydd o gwmpas y sgrin a dewis eitemau ar restr neu ddewislen	D
Cipio data sy'n cael ei gadw ar gerdyn debyd neu gerdyn credyd	
Dal sain	
Cofnodi nodau ar system gyfrifiadurol	
Gwneud copïau electronig o ddogfennau papur	
Mesur newidynnau ffisegol fel goleuni mewn ystafell	
Symud y pwyntydd trwy ddilyn symudiadau bysedd y defnyddiwr	

[6]

- (b) Mae gliniadur yn cael ei roi i bob un o'r ffotograffwyr sy'n cael eu cyflogi gan Image Reflections.

Nodwch **ddwy** o nodweddion gliniaduron sy'n eu gwneud nhw'n fwy addas na chyfrifiaduron bwrdd gwaith ar gyfer y ffotograffwyr sy'n gweithio i Image Reflections.

1

2

[2]

3

- 2 Mae'r cyfeirnod ar gyfer pob ffotograff yn cynnwys pedair llythyren gyntaf cyfenw'r unigolyn a drefnodd y sesiwn a phedwar digid wedi'u seilio ar y drefn y cafodd y ffotograff ei dynnu yn ystod y sesiwn.

- (a) Mae cwsmer, Fred Smith, eisiau prynu'r degfed ffotograff a gafodd ei dynnu yn ystod sesiwn a drefnodd ef.

Nodwch gyfeirnod y ffotograff hwn.

..... [2]

- (b) (i) Esboniwch, gan ddefnyddio enghraifft, pam nad yw'r system mae Image Reflections yn ei defnyddio efallai'n creu cyfeirnod unigryw ar gyfer pob ffotograff.

.....

..... [3]

- (ii) Disgrifiwch **un** broblem bosibl a allai gael ei hachosi os nad oes gan Image Reflections gyfeirnod unigryw ar gyfer pob ffotograff.

.....

 [2]

- 3** Mae gwefan Image Reflections yn cynnwys amrywiaeth o hysbysebion. Caiff cwcis eu defnyddio i ddewis yr hysbysebion sy'n cael eu dangos i gwsmeriaid gwahanol pan fyddan nhw'n dod yn ôl i'r safle.

- (a)** Disgrifiwch sut gallai cwcis gael eu defnyddio i ddewis yr hysbysebion sy'n cael eu dangos i gwsmeriaid sy'n dod yn ôl.

.....

.....

.....

.....

.....

..... **[3]**

- (b)** Mae gwefan Image Reflections yn cynnwys hysbyseb naid (*pop-up*) sy'n ymddangos pan fydd rhywun yn mynd at y wefan am y tro cyntaf. Mae'r hysbyseb naid hon yn rhybuddio defnyddwyr bod y wefan yn defnyddio cwcis.

Esboniwch pam mae Image Reflections wedi dewis cynnwys yr hysbyseb naid hon.

.....

.....

.....

..... **[2]**

- 4 Mae Image Reflections eisiau casglu barn cwsmeriaid am ansawdd y gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu. Mae ffurflen adborth ar wefan Image Reflections ar gyfer hyn.

Caiff y ffurflen adborth hon ei dangos isod.

Esboniwrch **dair** problem ddylunio ar y ffurflen adborth a allai wneud yr hysbyseb yn anodd ei defnyddio.

Adborth Cwsmer

Beth yw eich rhywedd (gender)?

Gwryw ☐

Benyw ☐

Beth yw eich oedran?

16 – 22 ☐

22 – 26 ☐

26 – 32 ☐

32 ac yn hŷn ☐

Dyddiad y sesiwn ffotograffig

Rhowch eich adborth

1

.....

.....

.....

2

.....

.....

.....

3

.....

.....

.....

- 5** Mae perchenogion Image Reflections yn ystyried cael cyfrifiaduron llechen yn lle rhai cyfrifiaduron bwrdd gwaith y Brif Swyddfa, ac efallai yn lle pob un ohonyn nhw.

Esboniwch y ffactorau a ddylai gael eu hystyried wrth benderfynu p'un ai cael cyfrifiaduron llechen yn lle'r cyfrifiaduron bwrdd gwaith ai peidio.

[8]

ADRAN B

Mae'r cwestiynau yn yr adran hon wedi'u seilio ar Sefyllfa 2 yn yr astudiaeth achos a'ch ymchwil gefndirol.

Atebwch **bob** cwestiwn.

- 6** Bob wythnos, mae gan Sean amrywiaeth o fathau gwahanol o apwyntiadau. Mae rhai o'r rhain yn bersonol a rhai eraill yn ymwneud â'i waith i Image Reflections. Mae Sean yn defnyddio Meddalwedd Rheoli Dyddiadur i nodi dyddiad a hyd cynlluniedig pob apwyntiad.

(a) Nodwch **un** eitem arall o wybodaeth am apwyntiadau y gallai Sean ei storio.

..... **[1]**

(b) Esboniwch sut gallai defnyddio Meddalwedd Rheoli Dyddiadur atal Sean rhag derbyn archeb sy'n gwrthdaro ag archeb sydd ganddo eisoes.

.....

.....

.....

..... **[2]**

(c) Mae angen i Sean allu nodi'n gyflym pa apwyntiadau sy'n bersonol a pha apwyntiadau sy'n gysylltiedig â gwaith.

Disgrifiwch **un** nodwedd o Feddalwedd Rheoli Dyddiadur gallai Sean ei defnyddio ar gyfer hyn.

.....

.....

.....

..... **[2]**

- (d) Mae Meddalwedd Rheoli Dyddiadur yn cynnwys llawer o nodweddion eraill heblaw'r rheiny sy'n cael eu defnyddio i gofnodi apwyntiadau.

Nodwch **un** nodwedd **arall** o Feddalwedd Rheoli Dyddiadur gallai Sean ei defnyddio i'w helpu ef â'i waith ac esboniwch sut byddai defnyddio'r nodwedd hon o fantais iddo.

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

7 Mae angen i Sean drosglwyddo ffotograffau o'i gamera i'w liniadur.

(a) Nodwch **ddau** ddull gallai ef eu defnyddio i wneud hyn.

1

2 [2]

(b) Mae Sean yn golygu rhai o'r ffotograffau mae e'n eu tynnu i'w gwneud nhw'n fwy addas i'r cwsmer. Mae e'n defnyddio meddalwedd trin delweddau i wneud hyn.

Mae'r tabl isod yn dangos tri offeryn sydd ar gael mewn meddalwedd trin delweddau. Ar gyfer pob offeryn, disgrifiwch sut gallai gael ei ddefnyddio i wneud y ffotograff yn fwy addas i'r cwsmer.

Offeryn	Sut mae hyn yn gwneud y ffotograff yn fwy addas
Tocio (<i>crop</i>)	
Cylchdroi (<i>rotate</i>)	
Chwyddo (<i>zoom</i>)	

[6]

(c) Mae'r ffeiliau mae Sean wedi eu golygu yn cael eu storio mewn fformat ffeil patent (*proprietary format*).

Beth mae'r term 'fformat ffeil patent' yn ei olygu?

.....

..... [1]

(d) Mae Sean yn allforio'r ffeiliau mewn fformat agored.

Esboniwch pam mae hyn yn angenrheidiol.

.....

.....

.....

..... [2]

10

- 8 Ar ddiwedd pob diwrnod gwaith, mae Sean yn llwytho ei ffotograffau'n syth ar y prif weinydd yn y Brif Swyddfa.

- (a) Disgrifiwch **un** bygythiad posibl i ddiogelwch data a allai gael ei achosi trwy drosglwyddo data rhwng cyfrifiaduron.

.....

.....

.....

..... [2]

- (b) Mae Image Reflections yn defnyddio wal dân i ddiogelu ei brif weinydd.

Disgrifiwch sut mae wal dân yn diogelu gweinydd.

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

- 9 Mae CD yn cynnwys proflun (*proof copy*) o bob ffotograff yn cael ei anfon at y cwsmeriaid, er mwyn iddyn nhw allu penderfynu pa rai maen nhw eisiau eu prynu.

Disgrifiwch **un** dull o fformatio'r ffotograffau proflun fel bod yn rhaid i gwsmeriaid brynu unrhyw ffotograffau maen nhw eisiau eu cadw.

.....

.....

.....

..... [2]

DIWEDD Y PAPUR CWESTIYNAU

11
TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON**Gwybodaeth am Hawlfraint**

Mae OCR wedi ymrwymo i ofyn caniatâd i atgynhyrchu'r holl gynnwys trydydd parti y mae'n ei ddefnyddio yn ei ddeunyddiau asesu. Mae OCR wedi ceisio nodi a chysylltu â phob deiliad hawlfraint y defnyddir eu gwaith yn y papur hwn. I osgoi datgelu gwybodaeth sy'n gysylltiedig ag atebion i ymgeiswyr, atgynhyrchir pob cydnabyddiaeth hawlfraint yn Llyfryn Cydnabyddiaeth Hawlfraint OCR. Cynhyrchir hwn ar gyfer pob cyfres o arholiadau, ac mae ar gael i'w lawrlwytho oddi ar ein gwefan gyhoeddus (www.ocr.org.uk) ar ôl y gyfres arholiadau byw.

Os yw OCR yn anfwriadol wedi methu cydnabod neu glirio unrhyw gynnwys trydydd parti yn y deunydd asesu hwn, bydd OCR yn falch o gywiro hyn ar y cyfle cyntaf posibl.

Ar gyfer ymholiadau neu wybodaeth bellach, cysylltwch â: Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

Mae OCR yn rhan o'r Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment yw enw brand University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), sydd yn adran o Brifysgol Caergrawnt.